रोल नं. | | | | | | | | |

मुद्रित पृष्ठों की संख्या : 8

105 405 (IZD)

2019
संस्कृतम्

समय : 3 घण्टे] [पूर्णांक : 100

खण्ड – 'क' (अपठितांश-अवबोधनम्)

1. अधोलिखितं गद्यांशं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत्–
(निम्नलिखित गद्यांश को पढ़कर प्रश्नों के उत्तर लिखिये)–

अस्मिन् संसारे माता मातृभूमिश्च सर्वोत्तमे। मातुः यादृशं नैसर्गिकप्रेम स्वपुत्रे भवति न तादृशं क्वापि अन्यत्र। स्वपुत्राय माता सर्वस्वमपि त्यक्तुं शक्नोति। मानवः यत्र जन्म लभते सा तस्य जन्मभूमिः, स्व जन्मभूमिः मानवेन सदा आद्रियते। देशस्य उन्नत्यै देशभक्ति-भावनायाः महती आवश्यकता भवति। मातुः अंके यदा बालकः मूत्रपुरीषोत्सर्गं करोति तदा माता कुपिता न भवति। जन्मभूमेः महत्वं तथैवास्ति। यस्यां भूमौ मानवः शैशवे क्रीडति यस्याश्च अन्नजलाभ्यां सम्पुष्टः वर्धते, तां प्रति तस्य हृदये स्वाभाविकी प्रेमभावना भवति। यस्य हृदये स्वमातृभूमेः कृते प्रेम नास्ति तस्य जीवनं निरर्थकम्।

(क) एकपदेन उत्तरत् (एक पद में उत्तर दीजिये) – ½×4=2
 (i) मातुः हृदये कं प्रति नैसर्गिक स्नेहः भवति?
 (ii) जन्मभूमिः का भवति?
 (iii) मानवेन सदा का आद्रियते?
 (iv) बालकः कस्याः क्रोडे मलमूत्रोत्सर्गं करोति?

(ख) संस्कृतस्य पूर्णवाक्येन उत्तरत् (संस्कृत के पूर्ण वाक्य में उत्तर लिखिए) – 1×2=2
 (i) कां प्रति मानवस्य हृदये स्वाभाविकी प्रेमभावना भवति?
 (ii) कस्य जीवनं निरर्थकं भवति?

(ग) निर्देशानुसारं प्रश्नान् उत्तरत् (निर्देश के अनुसार प्रश्नों के उत्तर लिखिए) – 1×4=4
 (i) मानवः यत्र जन्म लभते सा तस्य जन्मभूमिः, अस्मिन् वाक्ये –
 "सा" सर्वनामपदं कस्यै प्रयुक्तम् ?
 (ii) गद्यांशे 'महती' कस्य विशेषण पदम् अस्ति?
 (iii) 'कस्य जीवनं निरर्थकम्' इत्यत्र कस्य शब्दस्य स्त्रीलिङ्ग रूपं, लिखत्।
 (iv) "त्यक्तुम्" पदे प्रत्ययं लिखत्?

(घ) अस्य गद्यांशस्य समुचितं शीर्षकं लिखत। (इस गद्यांश के लिए समुचित शीर्षक लिखिये।) 2

Downloaded from cclchapter.com

खण्ड – 'ख' (संस्कृतेन रचनात्मकं कार्यम्)

2. माननीय प्रधानमंत्रिणा घोषित स्वच्छता कार्यक्रमान्तर्गत स्व ग्रामप्रधानाय ग्राम स्वच्छतायै निवेदितं ग्राम सदस्य रामानुजस्य पत्रम्। तत् पत्रं मञ्जूषायां प्रदत्तैः उचितैः शब्दैः पूरयित्वा पुनः उत्तरपुस्तिकायां लिखत्। ½×10=5

(माननीय प्रधानमंत्री द्वारा घोषित स्वच्छता कार्यक्रम के अन्तर्गत ग्राम सदस्य श्री रामानुज द्वारा अपने ग्राम प्रधान को निवेदित पत्र, मञ्जूषा में दिये गये उचित शब्दों से पूर्ण कर पुनः उत्तर पुस्तिका में लिखिये–

मञ्जूषा -रामानुजः, निसर्गाय, जनाः, महती, करणीयः, सुविदितम्, नालिकाः, जायन्ते, शीघ्रमेव, निवेद्यते।

महोदय,

(i)........यत् भारतीय प्रधानमंत्रिणा राष्ट्रीयस्वच्छता कार्यक्रमान्तर्गत ग्रामस्वच्छतायै सर्वेभ्यः देशवासिभ्यः निवेदनं कृतम् यत् सर्वैः ग्रामवासिभिः ग्राम स्वच्छतायै सहयोगः (ii) ....। अस्माकं ग्रामे जल (iii).... समुचिता व्यवस्था नास्ति। अस्मात् कारणात् सर्वत्र (iv) ...... दूषितैः जलैः परिपूर्णाः सन्ति। दूषितैः जलैः (v) ......कष्टं अनुभवन्ति, नानाविधाः रोगाः (vi).....। ग्रामे जलप्रबंधस्य (vii)...... आवश्यकता वर्तते। अतः (viii) ...... यत् (ix) ...... मम् ग्रामे जलप्रबन्धस्य समुचिता व्यवस्था करणाय कृपां विधास्यन्तु। येन ग्रामस्य वातावरणं स्वच्छं भवतु।

दिनांक 2-10-1016

भावत्वः
(x) ......
ग्राम सदस्यः
प्रेम नगरम्
पौड़ी जनपदे

3. मञ्जूषायां प्रदत्त शब्दसूची साहाय्येन अधोलिखितां लघुगद्यखण्डं पूरयित्वा उत्तरपुस्तिकायां पुनः लिखत्। ½×10=5

(मंजूषा में दिये गये शब्दों की सहायता से निम्नलिखित लघुगद्यखण्ड को पूर्ण कर उत्तर पुस्तिका में पुनः लिखिये।)

स्वराज्यं मम (i)..... अधिकारः अस्ति: इति स्वराजमंत्रस्य उद्घोषकस्य तिलकमहोदयस्य नाम को न जानाति। लोकमान्य-बालगङ्गाधर-तिलकः महान् (ii) ..... आसीत्। रत्नागिरिमण्डले ब्राह्मण परिवारे तस्य जन्म अभवत्। तस्य जनकः गङ्गाधरः कुशल शिक्षकः लेखकश्च आसीत्। तस्य (iii)..... परम सुशीला ईशभक्ता च आसीत् । तिलकः गणितस्य, संस्कृत भाषायाः विधिशास्त्रस्य च (iv).....आसीत् । सः छात्रजीवने एव निश्चयम् अकरोत् यत् अहं (v)..... न करिष्यामि, अपितु (vi)..... भारतमातुः स्वतंत्रतायै संघर्षं करिष्यामि इति संकल्पं कृत्वा तिलकः राष्ट्रसेवायां (vii)..... अभवत्। जनजागरणाय सः शिवराजोत्सवस्य, गणेशोत्सवस्य च प्रारम्भम् अकरोत्।(viii).......इति समाचारपत्रस्य सम्पादनं च

Downloaded from cclchapter.com

अकरोत्। तिलकमहोदयस्य प्रभावेण देशे स्वतंत्रतायै नव चेतना (ix).......। अतः जनैः सः लोकमान्य इति उपाधिना(x)......।

मञ्जूषा –प्रकाण्डपण्डितः, विभूषितः, जन्मसिद्ध, आजीवनम्, जननी, शासकीयसेवाम्, केसरी, संलग्नः, स्वतन्त्रतासेनानी, समुत्पन्ना।

4. अधोलिखितेषु एकं विषयम् अधिकृत्य पञ्चवाक्यमितम् एकम् अनुच्छेदं संस्कृतभाषायां लिखत्- 1×5=5
(नीचे लिखे किसी एक विषय पर पाँच वाक्यों का संस्कृत में एक अनुच्छेद लिखिये)–
   (i) कम्प्यूटरयन्त्राय संस्कृत भाषायाः उपयोगिता
   (ii) हरित पर्यावरणम्
   (ii) पतित-पावनी-गङ्गा

खण्ड - 'ग' (अनुप्रयुक्त व्याकरणम्)

5. अधोलिखितवाक्येषु रेखांकितपदेषु सन्धि-विच्छेदं कुरुत् – 1×6=6
(नीचे लिखे वाक्यों में रेखांकित पदों में सन्धि-विच्छेद कीजिये।)
   (i) इन्दुः क्षीरनिधाविव।
   (ii) शशासैक पुरीमिव।
   (iii) क्वासौ दशस्यान्तकः।
   (iv) यस्य नास्त्यन्ध एव सः ।
   (v) लक्ष्मीस्तु तव दासी भविष्यति।
   (vi) यदि तेऽस्ति धनुश्श्लाघा।

6. अधोलिखितेषु वाक्येषु रेखांकितपदानां विग्रहाः लेखनीयाः – 1×6=6
(निम्नलिखित वाक्यों में रेखांकित पदों का विग्रह कीजिए)
   (i) सत्याय मितभाषिणाम् ।
   (ii) यथाशक्ति क्रिया तस्य।
   (iii) पञ्चोपचारम् इव।
   (iv) जगतः पितरौ वन्दे।
   (v) सर्वविद्यानिष्णाता।
   (vi) लम्बोदरं परम सुन्दरमेकदन्तम्

Downloaded from cclchapter.com

7. निम्नलिखितेषु वाक्येषु कोष्ठान्तर्गत प्रकृति प्रत्ययं च योजयित्वा लिखत् – 1×8=8

(निम्नलिखित वाक्यों में कोष्ठक के अन्तर्गत प्रकृति के साथ निर्दिष्ट प्रत्यय जोड़कर लिखिये) –

(i) मानवः (समाज+ठञ्) प्राणी अस्ति।

(ii) (नृप+त्व) नैव तुल्यं कदाचित्।

(iii) त्वया सन्तुलितं आहारं (कृ+तव्यत्)।

(iv) जीवने (कृश्+तल्) रोगस्य न कारणम्।

(v) ते एव (बुद्धि+मतुप्) सन्ति।

(vi) छात्रैः अनुशासनम् (पाल्+अनीयर्)।

(vii) पुरस्कारं (लभ्+क्त्वा) छात्रः प्रसन्नः भवति।

(viii) सहस्रगुणम् (उद्+सृज्+तुमुन्) आदत्ते हि रसं रविः।

8. अधोलिखितेषु वाक्येषु कर्तृक्रियापदयोः अन्वितिः क्रियताम् – 1×5=5

(निम्नलिखित वाक्यों में कर्ता एवं क्रिया की अन्विति कीजिए।)

(i) अद्यापि यत्र सुशुका ....सन्तः। (विलसन्ति/ विलसतः)

(ii) गृहस्थाश्रमोऽपि एका प्रयोगशाला....। (सन्ति/ अस्ति)

(iii) नैकेनापि समं गता वसुमती मुञ्ज त्वया.....।(यास्यति/यास्यसि)

(iv) एका कथा लोकेषु........। (विश्रुतः/ विश्रुता)

(v) यानि अनवद्यानि कर्माणि तानि........। (सेवस्व/ सेवितव्यानि)

9. अधोलिखितेषु वाक्येषु कोष्ठान्तर्गतशब्देषु उपपदविभक्तिं प्रयुज्य रिक्त स्थानानि पूरयत- 1×5=5

(अधोलिखित वाक्यों में कोष्ठक में दिये गये शब्दों के साथ उपपद विभक्ति का प्रयोग करके रिक्त स्थान भरिये।)

(i) अतः परं न........परिवादं श्रोतुमिच्छामि। (मातृ)

(ii) कुतः आयातः?.........वा प्रेषितः? (किम्)

(iii) ....भोजो भुवनेश्वरी विपिने रात्रौहन्तव्यः। (युष्मत्)

(iv) ब्रह्मविद्यां सरसां विधाय......शिक्षणं प्रदास्यामि। (शिशु)

(v) ....सदृशागमः। (प्रज्ञा)

खण्ड - 'घ' (पठितांश-अवबोधनम् भाग-I)

10. अधोलिखितं गद्यांशं पठित्वा प्रश्नान् उत्तरत् –

(नीचे लिखे गद्यांश को पढ़कर प्रश्नों के उत्तर दीजिए) –

वत्सराजस्य इदं वचनमाकर्ण्य कुपितो राजा प्राह-त्वं मम सेवकोऽसि, मया यत् कथ्यते त्वया तद् विधेयम्। पुनः वत्सराजः राजाज्ञा पालनीयैवेति मत्वा तूष्णीं बभूव। अनन्तरं अनिच्छन्नपि वत्सराजः भोजं रथे निवेश्य रात्रौ वनं नीतवान्। तत्र आत्मनो वधयोजनां ज्ञात्वा भोजः किमपि वत्सराजं कथितवान्। तद्वचनैः वैराग्यमापन्नो

Downloaded from cclchapter.com

वत्सराजः तम् न हतवान्, अपितुगृहमागत्य भोजं गृहाभ्यन्तरे भूमौ निक्षिप्य तं ररक्ष, पुनः कृत्रिमरूपेण भोजस्य मस्तकं कारयित्वा राजभवनं गत्वा वत्सराजो राजानं प्राह-श्रीमता यदादिष्टं तत्साधितमिति।

(क) एक पदेन उत्तरत् (एक पद में उत्तर दीजिये।) – ½×2=1

(i) कस्य वधयोजनां ज्ञात्वा भोजः वत्सराजं कथितवान्?

(ii) वत्सराजः किं मत्वा तृष्णीं बभूव?

(ख) पूर्णवाक्येन उत्तरत् (पूर्ण वाक्य में उत्तर दीजिए)– 1

(i) कुपितो राजा किं प्राह?

(ग) निर्देशानुसारं प्रश्नान् उत्तरत् (निर्देश के अनुसार प्रश्नों के उत्तर दीजिए।) 1×3=3

(i) "नीतवान्" इत्यत्र प्रयुक्तः प्रत्ययः कः?

(ii) 'कथितवान्' अस्य क्रियापदस्य कर्तृपदं किम्?

(iii) 'कुपितो राजा' अत्र विशेषणपदं किम् ?

11. अधोलिखितं नाट्यांशं पठित्वा प्रश्नान् उत्तरत –

(नीचे लिखे नाट्यांश को पढ़कर प्रश्नों के उत्तर दीजिये)

संन्यासी – अहं तु त्वां कस्यापि देशद्रोहिणो गूढचरं मन्ये।

(हस्तमाकृष्य), तदागच्छ दुर्गाध्यक्षसमीपे, स एवाभिज्ञाय त्वया यथोचितं व्यवहरिष्यति।

ततः संन्यासी तु त्यज"! नाहं पुनरायास्यामि, नाहं पुनरेवं कथयिष्यामि। महाशयोऽसि दयस्व" इतिबहुधा अकथयत्, दौवारिकस्तु तमाकृष्य नयन्नेव प्रचलितः।

अथ दीपस्य समीपमागत्य संन्यासिनोऽक्तम्- "दौवारिक! न मां प्रत्यभिजानासि!" ततः पुनर्निपुणं निरीक्षमाणो दौवारिकस्तं पर्यचिनोत् - आः! कथं श्रीमान गौरसिंहः? आर्य! क्षम्यतामनुचित व्यवहार एतस्य ग्राम्यवराकस्य। तदवधार्य तस्य पृष्ठे हस्तं विन्यस्यन् संन्यासिरूपो गौरसिंहः समवोचत्- "दौवारिक! मया दृढं परीक्षितोऽसि। यथायोग्य एव पदे नियुक्तोऽसि। त्वादृशाः एव वस्तुतः पुरस्कारभाजनानि भवन्ति, लोकद्वयं च विजयन्ते।"

(क) एक पदेन उत्तरत् (एक पद में उत्तर दीजिये।) – ½×2=1

(i) कः यथोचितं व्यवहरिष्यति?

(ii) संन्यासी कः आसीत्?

(ख) पूर्णवाक्येन उत्तरत् (पूर्ण वाक्य में उत्तर दीजिए।) – 1

(i) दौवारिकः सन्यासिनं कस्य समीपे नयति?

(ग) निर्देशानुसारं प्रश्नान् उत्तरत् (निर्देश के अनुसार प्रश्नों का उत्तर लिखिये।) – 1×3=3

(i) "देशद्रोही" अस्य पदस्य विपरीतार्थक शब्दं लिखत्।

(ii) 'निरीक्षमाणः' पदे कः प्रत्ययः प्रयुक्तः?

(iii) 'नियुक्तोऽसि' पदे सन्धि-विच्छेदं कुरुत्।

Downloaded from cclchapter.com

12. अधोलिखितं पद्यांशं पठित्वा प्रश्नान् उत्तरत् –
(निम्नलिखित पद्यांश को पढ़कर प्रश्नों के उत्तर दीजिए)
इत्युक्त्वा स महाबाहुरनुशंस चिकीर्षया।
भूषणान्यवमुच्यास्मै सन्तप्त मनसे ददौ।।
मुकुटाद्दीपकर्माणं मणिमादाय भास्वरम्।
ब्रुवन्वाक्यमिदं तस्थौ सादित्य इव मन्दरः।।

(क) एक पदेन उत्तरत (एक पद में उत्तर दीजिए) – ½×2=1
(i) अत्र महाबाहुः कः?
(ii) सिद्धार्थः कानि अमुञ्चन्?

(ख) पूर्णवाक्येन उत्तरत् (पूर्ण वाक्य में उत्तर दीजिए।) – 1
(i) कीदृशीं मणिम् आदाय तस्थौ?

(ग) निर्देशानुसारं प्रश्नान् उत्तरत् – 1×3=3
(निर्देशानुसार प्रश्नों के उत्तर दीजिए।)
(i) "आदित्येन सहितः" अस्य समस्तपदं श्लोकात् चित्वा लिखत्।
(ii) 'भास्वरम्' इति पदस्य विशेष्यपदं लिखत्।
(iii) 'ददौ' अस्य क्रियापदस्य कर्तृ पदं लिखत्।

13. निर्देशानुसारं प्रश्नान् उत्तरत् –
(निर्देशानुसार प्रश्नों के उत्तर दीजिए।)

(क) शैशवेऽभ्यस्त विद्यानां यौवनेविषयैषिणाम्। 1+1=2
(i) के शैशवे विद्याभ्यासं कुर्वन्ति स्म?
(ii) एषा पंक्तिः कस्मात् ग्रन्थात् संकलिता?

(ख) गृहस्थाश्रमं प्रविश्य स्वशिशूनां चरित्रनिर्माणं मातुरधीनम् । 1+1=2
(i) शिशूनां चरित्रनिर्माणं कस्य अधीनं भवति?
(ii) एषा पंक्तिः यस्मात् ग्रन्थात् संकलिता, तस्य रचनाकारस्य नाम लिखत्?

14. अधोप्रदत्त भावार्थत्रये शुद्ध भावार्थस्य चयनं कृत्वा लिखत- 2+2=4
(नीचे दिये गये क, ख खण्डों में, प्रत्येक के तीन भावार्थों में से शुद्ध भावार्थ चयन करके लिखिये।)
(क) सर्वस्य लोचनं शास्त्रम् ।

भावार्थ – (i) विद्वान् सर्वेषां शास्त्राणां लोचनं भवति।
(ii) शास्त्रं सर्वेषां जनानां लोचनं भवति।
(iii) शास्त्रम् एव लोचनं भवति।

Downloaded from cclchapter.com

(ख) अस्मिन् संसारे विभिन्न प्रकृतिकाः पुरुषाः वसन्ति।

भावार्थ – (i) अस्मिन् संसारे भिन्न स्वभावाणां मनुष्याः वसन्ति।

(ii) विश्वस्मिन् विभिन्न आकाराणां पुरुषाः वसन्ति।

(iii) संसारे भिन्न वर्णानां पुरुषाः भवन्ति।

अथवा

अधोदत्त श्लोकस्य प्रदत्तभावार्थं मञ्जूषाप्रदत्त पदैः पूरयित्वा लिखत – ½×8=4

(नीचे दिये गये श्लोक के भावार्थ को मञ्जूषा में दिये गये पदों से पूर्ण करके लिखिये।)

न दुर्जनः सज्जनतामुपैति शठः सहस्रैरपि शिक्ष्यमाणः।

चिरं निमग्नोऽपि सुधा-समुद्रे न मन्दरो मार्दवमभ्युपैति।।

भावार्थ – (i)........... इयं (ii)............. अस्ति। यत् ते (iii)..........सज्जनतां न (iv).............। यथा (v).......... बहुकालं (vi)........... अमृतसागरे (vii).............. कोमलतां (viii).......... प्राप्नोति।

मञ्जूषा – यावत्, दुर्जनपुरुषाणाम्, निमग्नोऽपि, विशेषता, मन्दराचलः, बहुउपदेशितोऽपि, न, प्राप्नुवन्ति

15. अधोलिखित श्लोकद्वयस्य प्रदत्तान्वये रिक्तस्थानपूर्तिं कृत्वा पुनः लिखत –
(नीचे दो श्लोकों का अन्वय दिया गया है, उनमें रिक्तस्थानों की पूर्ति करके अन्वय पुनः लिखिये)

(क) यस्याः शक्रसमो भर्ता मया पुत्रवती च या।
फले कस्मिन् स्पृहा तस्या येनाकार्यं करिष्यति।। ½×4=2

अन्वयः - यस्याः (i) .... शक्रसमः, या (ii) .... पुत्रवती। तस्याः (iii)...........स्पृहा (भविष्यति) येन (ईदृशं) (iv) ....करिष्यति।

(ख) जरामरणनाशार्थं प्रविष्टोस्मि तपोवनम्।
न खलु स्वर्गतर्षेण नास्नेहेन न मन्युना।। ½×4=2

अन्वयः - (अहं) जरामरणनाशार्थं (i)............. प्रविष्टः(ii)............।(iii).........न, (iv)..................न।

16. अधोलिखितानां 'अ' स्तम्भस्य वाक्यांशानां "ब" स्तम्भस्य वाक्यांशैः सह उचित मेलनं कुरुत्– 1×4=4
(निम्नलिखित "अ" स्तंभ में प्रदत्त वाक्यांशों का 'ब' स्तम्भ में दिये वाक्यांशों के साथ उचित मिलान कीजिये।)

स्तम्भ 'अ'	स्तम्भ 'ब'
(क) प्रतीक्षेऽहं तवकृते	(i) भूपतिरन्वगच्छत्।
(ख) छायेव तां	(ii) समस्तसृष्टेः निर्मात्री।
(ग) नारी एव	(iii) दशास्यान्तकः।
(घ) क्वासौ	(iv) दिनं दिनम् ।

Downloaded from cclchapter.com

17. अधोलिखितेषु वाक्येषु रेखांकितपदानां प्रसंगानुसारं उचितार्थं कोष्ठकात् चित्वा लिखत – 1×4=4

(अधोलिखित वाक्यों में रेखांकित शब्दों के प्रसंगानुसार उचित अर्थ कोष्ठक से चुनकर लिखिये।)

(क) स्वजनोऽपि विपर्यये। (विपरीत अवस्थायाम्/समान अवस्थायाम्/सर्वावस्थायाम्)

(ख) अनन्यशासनाम् उर्वीम्। (स्वर्गम्/पातालम्/पृथ्वीम्)

(ग) भिक्षा बटुम् अनुगम्यमानः। (गृहस्थम्/ब्रह्मचारिणम्/वृद्धम्)

(घ) प्राची यदा हसति। (पूर्वदिशा/उत्तरदिशा/पश्चिमदिशा)

खण्ड - 'घ' (संस्कृत साहित्य परिचयः भाग-II)

18. अधोलिखितानां कवीनां देशकालकृतीनां यथानिर्देशं नामानि लिखत –

(अधोलिखित कवियों के देश, समय और रचनाओं के नाम निर्देशानुसार लिखिये) –

(क) कवयः 1×3=3

(i) महाकविः कालिदासः
(ii) अम्बिकादत्त व्यासः
(iii) भासः

} देशः (स्थानम्)

(ख) कवयः 1×3=3

(i) भर्तृहरिः
(ii) अश्वघोषः
(iii) वल्लाल सेनः

} काऽपि एका रचना

(ग) कवयः 1×4=4

(i) ईश दत्त शास्त्री
(ii) पण्डिता क्षमाराव
(iii) विष्णुशर्मा
(iv) रमाकान्त रथः

} कालः

अथवा

(क) निम्नांकितेषु वाक्येषु कोष्ठकेभ्यः चित्वा उचित शब्दैः रिक्तस्थानपूर्तिः क्रियताम् - 1×5=5

(निम्नलिखित वाक्यों में कोष्ठकों से चुनकर उचित शब्दों से रिक्त स्थानों की पूर्ति कीजिये।)

(i) हितोपदेशस्य रचयिता........अस्ति। (विष्णु शर्मा/नारायणपण्डितः/भासः)

(ii) मालविकाग्निमित्रम् ग्रन्थस्य रचयिता....अस्ति। (भवभूतिः/माघः/कालिदासः)

(iii) अश्वघोषस्य रचना........अस्ति। (सौन्दरनन्द/प्रतिमानाटकम्/ रघुवंशम्)

(iv) कादम्बरी.......अस्ति। (खण्डकाव्यम्/महाकाव्यम्/गद्यकाव्यम्)

(v) प्रतिमानाटकस्य कथावस्तुः ....अस्ति। (रामायण आधारित/महाभारतआधारित/पुराणआधारित)

(ख) संस्कृत नाटकानां पञ्चविशेषताः लिखत। 5

(संस्कृत नाटकों की पाँच विशेषतायें लिखिये।)

*****

Downloaded from cclchapter.com